

STAND DER MAAN.

7 September LAATSTE KWARTIER.
13 NIEUWE MAAN.
20 EERSTE KWARTIER.
28 VOLLE MAAN.

WATERGETIEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
28 ZATURDAG . . . 's morg.	6-00	12-00
29 ZONDAG	8-45	12-45
30 VRIJDAG	7-30	1-30
1 DINGSDAG	8-15	2-15

SURINAAMSCH E COURANT.

A. 1833.

Z A T U R D A G , D E N 28ten S E P T E M B E R .

No. 78.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 28 September 1833.

(38997) Alzoo de Wed. E. C. NARTZILGER, geboren FERRAND, Eigenaresse van de Plantaadje *Argent Court*, gelegen aan de *Hoer Helena Kreek*, zich bij rekestte aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slaven genaamd: AVANS, NELSON, en ANDRIES, van gemelde Plantaadje af en op haar privé naam te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, die vermeenen mogten enige redenen te hebben zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend recht of pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponceerd, als levonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris
G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIËN.

(39024) Den KASSIER WEESMEESTER der *Nederlandsche Portugeesche Israëlitische Gemeente* alhier zal na den 11^{den} October eerstkomende, ten zijnen huize vaceren, om aan de Crediteuren van de Boedels wijlen MORDECHAI HAIM SIGALLA; ISAAC HOEB BRANDON en MOSES HOEB BRANDON, de hun competerende penningen, ingevolge reparatie-rekening uitkeeren.

Paramaribo den 25 September 1833.

MOSES DASILVA SOLIS,
Gezw. Klerk.

(38990) R. VAN REES Az. qq. en C. BAREND'S qq., zullen in de maand October aanstaande, dag en datum nader te bepalen, door en ten huize van den Vendumeester J. E. LYONS, publiek doen verkoopen:

De KOFFIJ-PLANTAGIE *PRACTICA*, gelegen aan de *Hoer Helena Kreek*, tusschen de Plantagien *St. Germain* en *Blokkenbosch*, met deszelfs GEBOUWEN, SLAVEN, enz.; — zullende de Inventaris en Veilconditien, *veertien* dagen, voor den Verkoop, bij voornoemde Vendumeester ter *visie* liggen.

Paramaribo den 25 September 1833.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Uitgeklaard.

Den 17^{den} dezer, de Nd. Am. Brik *Fame*, Kap. E. NICKERSON, naar *Nickeris* en *Boston*, lading: 56 vaten *Malaccie*.

MENGELINGEN.

HET EIND-VERDRAG.

Het voorloopig traktaat tusschen de Fransche en Engelsche alliantie en onze regering is niet alleen gesloten, maar ook ten uitvoer gebracht. De algemeen geachte hield CHASSE is op den Vaderlandschen bodem weergekeerd. Zijne edele strijdvaarders betreden weer den grond, dien zij, onder het doorstaan van duizend gevaren, zoo luistervol, bij deszelfs alouden roem hebben gehandhaafd. Onze, tot eene gedwongene rust, gedoemde schepen doorklieven weer de baren; en voor handel- en scheepvaart is de stille des doods met het rumoer der bedrijvigheid verwisseld. Dit alles echter, hoe heugelijk ook, is slechts de eerste flikkering van het morgenrood. De ochtendstond is aangebroken. Maar of de dag, die nog slechts aan de uiterste kinnen licht, een zonnige dag zal worden, dan of hij vooreerst nog in donkere wolken zal gehuld blijven, kan de toekomst ons alleen ophelderen. Een voorloopig traktaat waarop de Fransche Engelsche alliantie zoo zeer gesteld was, is gesloten en volvoerd, maar daarmee zijn nog geenszins zoo vele bezwaren uit den weg geruimd, als het sluiten en teekenen van een eind-verdrag kunnen belemmeren en tegenhouden. De oostersche aangelegenheden schijnen op het sluiten en uitvoeren van het voorloopig traktaat eenen niet ongunstigen invloed gehad te hebben. Deze kunnen veeltigt andermaal dienen, om *Frankrijk* en *Engeland* rekkelijker te maken in het bewilligen van eischen van onze zijde, zonder welker bevrediging het eind-verdrag ons al te dour te staan zou komen. *Engeland* inzonderheid begint de handen zoo vol in zijne eigene huishouding te krijgen, dat het zijnen eigen zedelijken zelfmoord zal moeten trachten te voorkomen. En ligt het in het plan van den oppersten Wereldbestuurder, om dat land te doen ondervinden, wat hetzelfde, onder Hoogst deszelfs wijze toelating, andere staten heeft doen ondergaan, dan zouden wij veeltigt met zekerheid eenen schoonen, vruchtbaren, recht zonnigen dag te gemoet kunnen zien. Alleen in het voordeel van *Engeland* is het Belgisch oproer begonnen. Wat Engelsche raddraaiers gedaan hebben, om de smetende vonk der Belgische ontevredenheid tot eene alles verslindende vlam van omwenteling te doen aangroeijen, is nog niet genoegzaam toegelicht. Meer bekend is het, dat in de eerste oogenblikken van dat oproer een voornaam Engelschman de oorzaak is geweest, dat de ziel voorbereidende, en op het punt van uitbraak staande, contra-revolutie in hare geboorte is gesmoord geworden. *Engeland* is ons steeds vijandig geweest in deszelfs driehonderdjarige haat tegen ons heeft zich in onze dagen, in al deszelfs hatelijkheid en vinnigheid, werkzaam betoond. Met *Engeland* hebben wij nog het meeste af te rekenen, voor dat er een eind-verdrag kan gesloten worden, hetwelk ons stof tot blijdschap en gejuich kan opleveren. Het Engelsche gouvernement behoort onder die, welke in 1815 *Belgie* aan ons *Oud-Nederland* gekoppeld hebben. In 1830 wierp *Belgie* zijnen ruiter van het paard en holde teugelloos in zijn en ons verderf voort. Onze Vorst scheen toen onmachtig te zijn, omdat *holland* hier wederom onder deszelfs bestier terug te brengen. Hoe dit zij: de brave, die ook

anderen *bravheid* toekende, riep die mogendheden, welke eene vereeniging van *Belgie* met *Oud-Nederland* gewild hadden, te zamen, omdat in het blinde voortrennend paard, in deszelfs overmoedige vaart te sluiten en weder onder het beheer van zijnen regmatigen ruiter terug te brengen. Die mogendheden mogen eerst de rol van bemiddelaars, waartoe zij eigenlijk en alleen geroepen waren, werkelijk of in schijn gespeeld hebben; het is onbetwistbaar genoeg, dat zij althans aan het groot doel hunner zamenkomst in het allerminste niet beantwoord hebben. Zich dadelijk als *scheidsregters* opwerpende was het hun tweeledig geluk; vooreerst, dat onze bevolking te klein was, om zich tegen hunne vereenigde besluiten aantekanten, en ten tweeden, dat onze natie even zoo begeerig naar eene algeheele scheiding was, als de Belgische oproerlingen ooit geweest zijn. Of zij in tegenovergestelde gevallen hetzelfde gewaagd zouden hebben, wat zij nu onderstonden, is hoogst twijfelachtig. Zekerlijk hadden zij alsdan den staatswagen nog meer in het riet gestuurd. Zij kunnen nu tegen de revolterende volken zeggen: Ook *Oud-Nederland* begeerde de scheiding, en uit dat oogpunt kunnen wij de Belgen niet langer als oproerlingen beschouwen, die zich aan hun wettig bestuur onttrokken. Maar dan? Ja dan? Dan scheiden, gelijk men op de vingers wel voor uit kon rekenen, ging echter niet gemakkelijk. Een zich scheidend echtpaar weer te vereenigen, is dikwerf eene zoo groote kunst niet. Een paar woorden, ook een paar blikken zijn daartoe soms toereikend. Maar een sedert vijftien jaren, lief en leeddeelend huisgezin te scheiden, zoo lat ieder aan zijn regelmatig aandeel komt, dat heeft meer voeten in de aarde. Dat verstonen althans de afgezanten der groote Europeesche mogendheden, die zich zelfve eigenmatig tot scheidsregters hadden opgeworpen, al zeer slecht. Want drie jaren zijn er verlopen; een magazijn papier, is aan protocollen, themas en wat niet al verbruikt geworden, en nu zijn wij nog niet verder gevorderd dan tot een voorloopig traktaat met twee der vijf scheidsregterlijke mogendheden. Die scheidsregters hebben intusschen het geluk gehad, slechts eenige stapels beschreven papier daar te stellen; ons daarentegen trof het grootste ongeluk, ontzaggelijke kosten te maken; het dierbaar bloed van velen onzer landgenooten te zien vloeijen en, sedert het embargo, als het ware buiten bestaan geweest te zijn. Wie zal ons dat alles vergelden? Menschen te willen scheiden en hen vooraf door de aan te wenden scheidsmiddelen te gronde te rigten dat mogen slechte advocaten doen; zulks voegt geene vorsten, die vaders der volken behooren te wezen. Inmiddels hebben wij met *Engeland* nog eene bijzondere rekening te sluiten. In 1814 hebben wij, voor de bevrijding der Belgische provincien, aan de geallieerden moeten betalen vijftig millioen; de versterking van derzelver grenzen heeft ons vier en veertig millioen gekost; *Engeland* heeft die schuld overgenomen, maar daarvoor in bezit blijven behouden onze kolonien in *Gujana* en de *Kaap de Goede Hoop*; *Engeland* is dus verplicht, om ons deze bezittingen terug te geven of vier en negentig millioen uit te keeren; ziedaar een hoogstbelangrijk punt, bij de verschrikkelijke ophooping onzer staats-schuld, vooral in een eind-verdrag niet te vergeten. Daar door de vereeniging

van België met ons land, de natie meer uit het oogpunt eener landbouwende en fabrikerende, dan uit dat van eene handeldrijvende en zeevarende is beschouwd geworden, zoo heeft men ons de verplichting opgelegd, om onze zeebouwende vloot tot een zeker getal bodems te bepalen, waarvan de oude eerst geheel moesten zijn afgebroken, voor dat er nieuwe in de plaats mogten opgetuigd worden. Daar wij nu weer, gelijk voorheen, eene koophandeldrijvende en zeevarende natie zijn geworden, zoo moet dus ook in hette sluiten *eind verdrag* de vrijheid gewaarborgd worden (omdat wij met Engelschen te doen hebben), om zoo veel schepen, van allerlei soort (dus ook oorlogschepen), te mogen bouwen, uitrusten, laten zeilen enz., als het geëerbiedigdopperhoofd van onzen staat nuttig zal oordeelen. Onze vloot (het kan niet genoeg gezegd worden) is het palladium onzer vrijheid ter zee en van onze welvaart; dezelve is (men vergeve ons deze uitdrukking) *de ark onzer behoudenis*. Onze watergens bezorgde ons in den Briel een vast punt voor onze vrijheid en voor onzen onverzettelijken WILLEM I. Onze vloot zuiverde de Zuider Zee van het Spaansch aldereengebodselsel. Onze vloot bezorgde ons Oost- en West-Indische Bezittingen. Onze vloot gaf ons geld en goud en bezorgde ons den wereld-handel. Toen Frankrijk en Engeland, Munster en Keulen ons besprongen; toen ons land als het ware veroverd was, redde onze vloot onze nationaliteit, onafhankelijkheid, zelfstandigheid, grootheid en ons evenwigt in de staatkundige balans van Europa. Toen onze vloot vernietigd was, werd ons volk rijp om van de lijst der natien te worden uitgeschrapt. Met één woord aan onze vloot worde in de eerste, en in de tweede en in de derde plaats gedacht in het *woltra te sluiten eind verdrag*. Met eene fiksche oorlogsvloot, kunnen wij veel, ja *bijzonder veel* zinnig zonder eene des noods tegen de Engelsche (eene Fransche vloot heeft nooit iets op zich zelve beteekend) vloot opwegende menigte van schepen, *die ten oorloge kunnen nitgerust worden*, zijn wij iets meer, dan niets en blijven wij van de discretie van JOHN BULL (alias eigenbaat) afhangen.

AAN HET VADERLAND.

Weer klinkt in diep verarmde steden,
Door boosheid en geweld bestreden,
In dorpen waar nog 't wraakvuur brand,
Langs akkers en verlaten velden,
Wier woestheid onzen ramp vermelden,
De dierb're naam van Vaderland!

Wie kan de bron van wellust stoppen,
Wie kan de reine vreugd verkrappen,
Die oud en jong uit de oogen straalt?
De grijsheid schijnt op nieuw te leven,
De jeugd is dubbele kracht gegeven,
Een God'lijk vuur is neergedaald.

Dat vuur doet aller harten gloeien,
Den bloedstroom snel door de ad'ren
(vloeijen,
Kweekt onbekende krachten aan;
De rampen zijns op eens vergeten,
De ketens plotsling weggesmeten,
De zon des heils is opgegaan.

Hest psalmen aan en jubeltonen,
Zingt feestmuzijk, vlecht lauwerkronen,
Geeft uwen bondgenoot de hand,
Hij heeft den zegen weggedragen,
Uw vijand uit het veld geslagen. —
Hij schonk ons weer een Vaderland.

O Vaderland! o wieg dier helden
Wier roem veel duizenden vermelden:
O Vaderland! gij zijt weer vrij!
De dwing'landij is neergevallen,
De slander staat weer op uw wallen,
Gij hebt weer magt en heerschappij!

Een vreemd'ling mogt u onderdrukken,
Uw zonen uit uwe armen rukken,
U binden met een stalen band;
Uw geest en denkerskracht verdoven,
Uw ouden naam aan u ontroven:
Die naam herleeft, o Nederland!

Uw taal, zoo zinnig; zoo welluidend,
Zoo krachtig en zoo veel beduidend,
Die moedertaal werd aangerand;
Werd, om ons gansch te doen vergeten,
Vol smaad, veracht'lijk weggesmeten;
Verworpen met ons Vaderland.

Niets was er voor de heerschzucht heilig,
Niets voor haar overmagt meer veilig;
De list gaf aan 't geweld de hand;
Hief lied'ren aan en toverzangen
Om de onschuld in het net te vangen
Van den gevreesden dwingeland.

Geveindsheid loerde op alle paden: —
Om vriend en vijand te verraden
Zag zij schijnheilich in het rond;
Naar 't kerkerhol werd hij gedreven
Die iets gezegd had of geschreven,
Waar op het merk der waarheid stond.

Men deed in schijn de kunsten bloeijen
Maar sloeg den geest in helche boeijen;
Bedrog en list werd zaamgekoopt;
De vrijheid werd alom verdreven,
De waarheid nergens plaats gegeven: —
Minerva's tempel zelf gesloopt!...

Barbaarschheid sloeg in dulle woede
De dichtkunst met haar geelselroede,
Beledigde 't gezond verstand,
Schoot zwarte damp naar beneden
Om 't helderschijnend licht der reden
Te blusschen in het Vaderland.

Triumf! die dampen zijn verdwenen,
Een gouden glans heeft elk omschenen;
Minerva's tempel wordt hersteld;
De geest mag zich weer vrij ontspannen,
Verblindings, 't werktuig der tirannen,
Is door de waarheid neergeveld!

Ja reine waarheid! in ons midden
Mag elk vrijmoedig u aanbidden;
Voor niemands sluit ge uw tempel dicht;
Van alle kanten komen stralen
In dezen tempel nederdalen
En 't altaar blinkt van God'lijk licht.

't Dringt alles om dat alt'ar henen,
En met een gouden glans omschenen,
Praalt gij in volle majesteit.
Triumf! de dakaltaren branden,
Het reukwerk is in duizend handen,
De waarheid schenkt ons zaligheid!

Verlichting doet haar gouden stralen
Uit duune wolken nederdalen
En uwen roem is weer hersteld;
De dichtkunst hoeft niet meer te blozen
Maar treedt, omkranst met lente rozen
Weer juichend door 't bedauwde veld.

Brengt palmen aan en eerlauwrienen
En wilt de vreugd den tengel vieren,
Het regt bewaakt weer elke stand;
En hoog uit 's hemels starrenzalen
Kwam THEMIS glansrijk nederdalen
En woont weer in ons Vaderland!

Waakt op, waakt op en spant de snaren
En wilt u om het altaar scharen
Waar op de vrijheid wierook brand;
Die wierookgeur steigt door de wolken
En 't lofied der verlorne volken
Klinkt hoog voor God en 't Vaderland

Streef voort, streef voort naar de oude glorie
Waar mee gij praat in 's lands historie
o Volk van 't vrije Nederland!
Herneem uw roem en grootheid weder
En werp de magt der heerschzucht neder
Waar zij haar bloedstandaren plant.

Triumf! wij zien den morgen dagen,
Die al de nevels weg zal vagen;
Zijn gloed verlicht den hemeltrans,
De zilv'ren stralen schieten neder,
't Gezicht wordt helder, ruim en breeder,
De vrede spreidt een nieuwen glans!...

Daal neer op uwen zilv'ren wagen,
Daal neder op Goos welbehagen!
Veel duizend reiken u de hand,
Zie hoe de gouden kronen blinken,
Hoor hoe de feestbazinen klinken
Ter eer van het Vaderland!

VOORBEELD VAN OUDERLIEFDE, DOOR DEN KONING VAN ZWEDEN BELOOND.

De Koning van Zweden, GUSTAVUS DE PERDEN, (die, in het jaar 1773, in zijn eigen paleis, op een Bal, geschoten werd, zoo dat hij, eenige dagen daarna, aan de gevolgen zijner bekomen kwetsuur, overleed) eens de wapenschouwing over zijne krijgshenden doende, reed, bij die gelegenheid, te paard, door een klein dorp, in het welke hij een jong, maar zeer mooi hoorenmeisje, met bloote voeten, aan een put bezig zag met water te scheppen. De Koning haar gevraagd hebbende om te drinken, bood zij hem het water, met zeer veel natuurlijke bevalligheid, aan. *Wel mooie maids!* zeide de Koning, *wilt gij met mij mede naar Stockholm gaan? ik zal maken, dat gij het daar beter zult hebben.* Zonder zich eenigzins te bedenken, gaf het boerinnetje den Koning ten antwoord: *Dat zou ik wel willen doen: want ik heb wel verlangen om mijn fortuin te maken, en stel ook wel vertrouwen in uwe belofte; maar, het is mij niet mogelijk om mede te gaan; want mijne moeder, die arm en ziek is, heeft, buiten mij niemand, om haar te helpen en op te passen; en daarin zou ik mijn pligt, om al het werelds goed, niet willen verzuimen.* — *Waar is uwe moeder?* vroeg de Koning. *In dat kleine hutje,* gaf zij ten antwoord. De Monarch, 'er in gaande, hoorde eenige zuchten, ten rond ziende, zag hij, op eenige planken, met een weinig stroo bedekt, eene oude vrouw liggen, die overstelpt van ongemakken seheen te wezen. De Koning, door dit gezicht zeer bewogen zijnde, zeide: *Wel arme moeder! ik beklaag u.* Heelaas, mijn heer! zeide de zieke, ik zou nog meer te beklagen zijn, indien ik die brave dochter niet had, die, door haren arbeid en oppassing, mijn leven tracht te verlengen, hetwelk ik hoop, dat God haar vergelden, en haar 'er voor zegenen zal; stortente, terwijl zij dit zeide, zeer vele tranen. GUSTAVUS, die mogelijk nooit meer aandoening had gehad van het vermaak, hetwelk hem zijn hoogen rang konde verschaffen, tot het oeffenen van weldadigheid, dan in dit geval, zeide hierop tegen het meisje: *Ga zoo maar voort (terwijl hij haar een beurs geld overgaf) met uwe moeder op te passen, en ik zal, in het vervolg, voor u beiden zorg dragen. Uw deugdzaam gedrag verdiende, dat gij met den braafsten man in Zweden trouwde.* *Vaarwel lieve meid! ik ben uw Koning.* Zijne Majesteit, te Stockholm terug gekomen zijnde, beval, op het lijf van de moeder een jaargeld te stellen, hetwelk, na haren dood op de dochter moest vervallen.

GEDULD OVERWINT ALLES.

De sterkte van het geduld, of de waarheid van de spreuk: *»het geduld overwint alles,»* kan ook uit het volgende blijken. Zeker arm man zocht hout in een bosch. Daarbids bezig zijnde, zag hij een' voornaam Edelman aankomen, doch deze ontdekte hem niet. Deze Edelman nam een papier uit den zak, las het met een treurig gelaat, verscheurde het, en nam daarop een pistool, om zich zelve voor den kop te schieten; maar... het ging niet af. De arme man liep daarop, zoo schielijk mogelijk, naar hem toe, en rukte hem het pistool uit de hand, om hem voor zelfmoord te bewaren. De Edelman greep daarop naar zijnen degen, en wilde zijnen redder doorsteken. Maar deze toonde zich hier bij zeer onverschrokken, en riep uit: *»Stoot maar toe! ik vreeze den dood »even zoo weinig als gij; maar ik heb »meer moed, om aan de rampen dezes »levens het hoofd te bieden. Meer dan »twintig jaren heb ik in armoede en kommer »geleefd, maar ik heb geleerd, alles met »geduld te dragen; en laat het alleen aan »God over, wanneer hij van mijn ellendig »leven een einde wil maken!«* Deze aanspraak was ook van eene goede uitwerking op den Edelman, die, door deze taal des vertrouwens op God, tot nadenken kwam, daar door van zijn rampzalig voornemen en vertwijfelen af, en alzoo tot betere gevoelens gebracht werd.